

Assetjament escolar

Assetjament escolar

DOC. PC_05.7

PROTOCOL D'INTERVENCIÓ EN CASOS D'ASSETJAMENT ESCOLAR

ELABORAT PER: GCCA i R+D+I	REVISAT PER: Direcció	APROVAT PER: DIRECTOR: P. Pablo Guerrero
DATA: 22/09/2026	DATA: 22/09/2026	DATA: 22/09/2026
Aquest document és propietat del Col·legi San Cayetano, que es reserva el dret de sol·licitar-ne la devolució quan ho consideri oportú. No se'n permet la còpia parcial o total, ni mostrar-lo a empreses o particulars sense l'autorització expressa per escrit de la Direcció del centre.		

ASPECTES BÀSICS

OBJECTE I PRINCIPIS D'ACTUACIÓ

Aquest protocol estableix les actuacions del centre per prevenir, detectar, valorar i intervenir davant possibles situacions d'assetjament i ciberassetjament escolar entre iguals, prioritzant la protecció i el benestar de l'alumnat, la intervenció primerenca, la confidencialitat, la coordinació amb les famílies i la reparació del dany.

El centre pren com a referència el Protocol de prevenció, detecció i intervenció de l'assetjament i el ciberassetjament escolar entre iguals de les Illes Balears (Convivèxit, revisió de setembre de 2023 i actualitzacions publicades per la Conselleria).

CONCEPTE D'ASSETJAMENT ESCOLAR

Es tracta d'un cas d'assetjament escolar quan es donen totes les circumstàncies següents:

- Conductes d'agressió física, verbal o relacional cap a un o diversos alumnes.
- Manteniment en el temps.
- Desequilibri de poder: l'alumne es troba en una situació d'evident inferioritat respecte d'un grup d'alumnes.
- Intenció d'humiliar o agredir l'alumne que se sent victimitzat.

És essencial veure el cas d'assetjament escolar com una situació que afecta tot el grup en què es produeix el cercle d'assetjament:

- Un alumne pateix a causa de les conductes d'un o més companys. Aquestes accions solen ser conegudes per la resta de la classe.
- Hi ha alumnes que, directament o indirectament, agredeixen.
- Hi ha alumnes que aproven i animen aquestes accions.
- Hi ha alumnes que decideixen no intervenir perquè no se senten implicats.
- Hi ha alumnes que no fan res perquè pensen que, si actuen, això pot tenir conseqüències negatives per a ells.
- Si apareixen alumnes que defensen, l'assetjament perd força.

INTERVENCIÓ

La comunicació d'un possible cas pot procedir de qualsevol membre de la comunitat educativa o de serveis externs. La persona que rep la informació la traslladarà immediatament a la Direcció. S'actuarà inicialment des de la hipòtesi que l'assetjament pot haver-se produït, adoptant les mesures de protecció necessàries mentre es recull informació. L'aplicació del protocol permetrà confirmar o descartar de manera argumentada l'existència d'assetjament o ciberassetjament.

1. ACOLLIDA I DETECCIÓ:

El tutor ha de dur a terme les actuacions següents en el termini més breu possible:

(Deixar constància escrita de la notificació inicial i de les mesures de protecció adoptades des del primer moment).

- Entrevista amb l'alumne que pot estar patint assetjament (ANNEX 1).
- Entrevista amb la família de qui pot estar patint assetjament (ANNEX 2).
- Coordinar amb el tutor/a mesures d'observació i protecció i, si no es disposa d'informació sociomètrica recent, fer un sociograma del grup abans de la primera reunió de gestió del cas.
- Parlar amb un grup d'alumnes ajudants (ANNEX 3).

2. PRIMERA REUNIÓ DE GESTIÓ DEL CAS:

Hi han de participar, almenys, un representant de l'equip directiu, el tutor/a i un membre d'Orientació. Els objectius de la reunió són:

- Posar en comú la informació obtinguda pel tutor.
- Valorar si es tracta d'una situació d'assetjament o d'un altre tipus de conflicte o situació.
- Valorar si l'assetjament es produeix per raons de discriminació.
- Valorar si hi ha ciberassetjament entre alumnes del centre.
- Decidir i documentar les mesures de protecció i intervenció: augment de la supervisió en llocs i moments de risc, canvis organitzatius necessaris, acompanyament, suport emocional, mesures

sobre el grup i, en el ciberassetjament, preservació d'evidències i mesures per aturar-ne la difusió. Les pràctiques restauratives són compatibles amb les mesures educatives, correctores o sancionadores que corresponguin segons la gravetat dels fets. La protecció de l'alumne/a afectat/ada preval en tot moment.

3. INTERVENCIÓ:

- Entrevistes individuals amb l'alumnat que presumptament exerceix les conductes d'assetjament, quan es consideri adequat després de la primera reunió de gestió del cas (ANNEX 4).
- Entrevista amb la família dels alumnes que assetgen (ANNEX 5).
- Segona entrevista amb l'alumne que pateix assetjament (ANNEX 6).
- Segona entrevista amb la família de l'alumne que pateix assetjament (ANNEX 7).

4. SEGONA REUNIÓ DE GESTIÓ DEL CAS:

El tutor/a, en coordinació amb el Departament d'Orientació i la Direcció (quan es consideri necessari), convocarà la segona reunió de gestió del cas una vegada fetes les actuacions previstes i transcorregut el temps suficient per valorar-ne l'efecte. Objectius:

- Revisar les actuacions i valorar la situació una vegada fetes les intervencions.
- Avaluar la necessitat que alguna de les persones implicades rebi un tractament específic.

Acordar el seguiment posterior, les mesures educatives o disciplinàries que escaiguin i, si es compleixen les condicions de seguretat i voluntarietat, valorar una reunió restaurativa final. Aquesta mai no serà obligatòria per a l'alumne/a afectat/ada.

5. TANCAMENT DEFINITIU PER PART DE LA DIRECCIÓ:

- **Tancament positiu:** es constata el cessament de les conductes, la recuperació de les condicions de seguretat i una evolució favorable del benestar de l'alumne/a. S'emetrà un informe de tancament i se'n mantindrà el seguiment durant el període que es determini.
- **Tancament amb continuïtat d'intervenció:** persisteixen les conductes, el risc o el malestar. Es revisaran i reforçaran les mesures de protecció, educatives i, quan escaigui, sancionadores; es valorarà la intervenció de recursos externs i es mantindrà obert el seguiment fins que hi hagi condicions suficients per al tancament.

Totes les actuacions, entrevistes, acords, mesures de protecció i seguiments es registraran per escrit al sistema intern del col·legi (COLESC). Es respectaran els principis de confidencialitat, minimització de dades i protecció de la intimitat.

CASOS EXCEPCIONALS:

Quan hi hagi fets greus o risc immediat, les mesures de protecció s'adoptaran sense esperar a completar totes les fases del protocol. Les mesures correctores o sancionadores es podran iniciar

des del primer moment quan escaigui, sense substituir l'acompanyament i el seguiment del cas.

Quan els fets puguin ser constitutius de delictes, el centre ho comunicarà a la Fiscalia de Menors o a les forces i cossos de seguretat, segons correspongui. Si es detecta risc autolític o autolesions, s'activarà a més el protocol específic del col·legi. Si apareixen indicadors de maltractament, violència sexual o una altra situació de desprotecció, s'activarà així mateix el protocol específic corresponent, evitant duplicar entrevistes innecessàries al menor.

ANNEX 1: ENTREVISTA AMB L'ALUMNE QUE POT ESTAR PATINT ASSETJAMENT

El tutor/a entrevista individualment qui pot estar patint assetjament, procurant un espai segur, confidencial i sense interrupcions. S'evitaran les preguntes suggestives o culpabilitzadores i no es prometrà una confidencialitat absoluta que impedeixi adoptar mesures de protecció.

Objectius de l'entrevista:

- Establir una relació de confiança i seguretat amb l'alumne. Escoltar-lo atentament i legitimar-ne el malestar.
- Recollir tota la informació amb preguntes obertes per arribar als indicadors sobre el suposat assetjament. (**Registre 1**).
- Avaluar-ne el grau de patiment percebut, que posteriorment es contrastarà amb el que indica la família. (**Registre 2**).
- Identificar els alumnes que el molesten i mesurar el grau de responsabilitat de cadascun, de més a menys.
- Donar-li seguretat i informar-lo que s'està actuant.
- Conèixer què necessita i com pensa que es pot millorar la situació.
- Identificar, amb el consentiment i la valoració de seguretat de l'alumne/a, entre 3 i 6 companys/es que puguin actuar com a alumnat ajudant. No se'ls atribuiran funcions de vigilància, investigació o mediació forçada.

Registre 1. Registre d'indicadors d'assetjament.

Nom de l'alumne/a:
Data:
Persona que fa l'entrevista:

Per a cada element, contestau *sí* o *no* i, si la resposta és *sí*, un nombre que indiqui la freqüència amb què es dona:

1. Ha passat poques vegades.
2. Passa bastantes vegades.

3. Passa moltes vegades.
4. Passa pràcticament cada dia.

Cal recollir la informació mitjançant preguntes obertes, des d'una actitud acollidora i empàtica.

Indicadors de conducta			Freqüència			
	No	Sí	1	2	3	4
Violència psicològica (ridiculització, burles, menyspreu, malnoms, riure's quan s'equivoca, riure's de l'aparença física, ...).						
Xantatges, coaccions o amenaces.						
Aïllament social (l'ignoren, li fan el buit, es fiquen amb ell per fer-lo plorar i presentar-lo com algú dèbil davant el grup, trenquen la seva xarxa social de suport, no el deixen parlar o participar en el grup...).						
Manipulació social (difonen rumors/mentides sobre ell).						
Agressions físiques.						
Amenaces d'agressió física.						
Ciberassetjament.						
Assetjament o amenaces d'assetjament sexual.						
Danys materials o robatori de les seves pertinences personals.						

Registre 2. Registre del grau de patiment percebut per l'alumne.

Nom de l'alumne/a:
Data:
Persona que fa l'entrevista:

Contesta de 0 a 5 el grau en què es dona cadascun d'aquests comportaments, pensaments o sentiments en l'alumne que pateix un possible assetjament:

0 - No es dona.

1 - S'ha donat alguna vegada però no resulta preocupant.

2 - S'ha donat amb certa freqüència i resulta una mica preocupant.

3 - S'ha donat amb bastant freqüència i provoca bastant patiment.

4 - S'ha donat amb molta freqüència i provoca molt de patiment.

5 - Es dona actualment i crea molt de patiment.

Cal recollir la informació mitjançant preguntes obertes, amb una actitud acollidora i empàtica.

Conseqüències emocionals					Grau
Darrerament mostra sensació d'esgotament o de pèrdua de control de l'entorn: indefensió, passivitat, sensació de no poder fer res...					
Han aparegut conductes o sentiments depressius: tristesa, no voler sortir de casa, apatia, plor, nerviosisme...					
Des de fa un temps, han aparegut comportaments explosius d'agressió cap a un mateix o cap a l'entorn, que abans no es donaven.					
Darrerament no vol anar al col·legi: por d'anar al col·legi, ansietat, conductes per evitar anar al col·legi (fingir malalties, amagar-se).					
Absentisme escolar que abans no es donava.					
Des de fa un temps evita activitats d'oci per por de trobar-se amb els qui el molesten. Estat d'alerta o hipervigilància, anticipació constant de possibles perills. Aïllament social.					
Es dona un canvi en la seva manera de relacionar-se, ja que no li agrada tant relacionar-se amb els altres. Sensació de no encaixar en el grup d'iguals, vergonya, manca d'iniciativa o d'interès, inseguretat, por de fer activitats davant els altres.					
Empitjorament dels resultats acadèmics: baixen les notes, apareix una dificultat per concentrar-se o parar atenció que abans no es donava.					
Aparició de reaccions físiques que semblen relacionades amb l'estrès: pèrdua de la gana o menjar de manera compulsiva, no poder dormir, mal de cap, de panxa, etc., que abans no es donaven.					
Darrerament ha mostrat ideació suïcida, intents d'atemptar contra la vida, comportaments autolesius.					
PUNTUACIÓ TOTAL					
NIVELL DE PATIMENT	Lleu (1 a 10)	Moderat (11 a 20)	Intens (21 a 30)	Greu (31 a 40)	Seve r (41 a 50)

ANNEX 2: ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA DE QUI POT ESTAR PATINT ASSETJAMENT.

Objectius de l'entrevista:

- Recollir tota la informació possible sobre el suposat assetjament.
- Avaluar el grau de patiment. (**Registre 3**).
- Explicar a la família com s'actuarà i quins passos se seguiran, i generar confiança en la resposta del centre.
- Conèixer què necessita la família, com pensa que es pot restablir la situació i valorar les mesures de protecció necessàries.
- Orientar la família perquè cooperi en la gestió pacífica del conflicte, confii en la intervenció del centre i eviti possibles enfrontaments amb les altres famílies, cosa que dificultaria la gestió pacífica que es pretén dur a terme. Cal que la família entengui que la intervenció amb els alumnes implicats en l'assetjament correspon exclusivament als responsables del centre. Han de comprendre que qualsevol enfrontament que tenguin amb els alumnes que exerceixen l'assetjament o amb la seva família únicament servirà per empitjorar el conflicte, complicar la situació i dificultar les actuacions que el centre ha de dur a terme.

Registre 3. Registre del grau de patiment percebut per la família.

Nom de l'alumne/a:
Data:
Familiar que respon:
Persona que fa l'entrevista:

Contestau de 0 a 5 el grau en què es dona (des del punt de vista de la família) cadascun d'aquests comportaments, pensaments o sentiments en l'alumne que pateix un possible assetjament:

0 - No es dona.

1 - S'ha donat alguna vegada però no resulta preocupant.

2 - S'ha donat amb certa freqüència i resulta una mica preocupant.

3 - S'ha donat amb bastant freqüència i provoca bastant patiment.

4 - S'ha donat amb molta freqüència i provoca molt de patiment.

5 - Es dona actualment i crea molt de patiment.

Conseqüències emocionals					Grau
Darrerament mostra sensació d'esgotament o de pèrdua de control de l'entorn: indefensió, passivitat, sensació de no poder fer res...					
Han aparegut conductes o sentiments depressius: tristesa, no voler sortir de casa, apatia, plor, nerviosisme...					
Des de fa un temps, han aparegut comportaments explosius d'agressió cap a un mateix o cap a l'entorn, que abans no es donaven.					
Darrerament no vol anar al col·legi: por d'anar al col·legi, ansietat, conductes per evitar anar al col·legi (fingir malalties, amagar-se).					
Absentisme escolar que abans no es donava.					
Des de fa un temps evita activitats d'oci per por de trobar-se amb els qui el molesten. Estat d'alerta o hipervigilància, anticipació constant de possibles perills. Aïllament social.					
Es dona un canvi en la seva manera de relacionar-se, ja que no li agrada tant relacionar-se amb els altres. Sensació de no encaixar en el grup d'iguals, vergonya, manca d'iniciativa o d'interès, inseguretat, por de fer activitats davant els altres.					
Empitjorament dels resultats acadèmics: baixen les notes, apareix una dificultat per concentrar-se o parar atenció que abans no es donava.					
Aparició de reaccions físiques que semblen relacionades amb l'estrès: pèrdua de la gana o menjar de manera compulsiva, no poder dormir, mal de cap, de panxa, etc., que abans no es donaven.					
Darrerament ha mostrat ideació suïcida, intents d'atemptar contra la vida, comportaments autolesius.					
PUNTUACIÓ TOTAL					
NIVELL DE PATIMENT	Lleu (1 a 10)	Moderat (11 a 20)	Intens (21 a 30)	Greu (31 a 40)	Sever (41 a 50)

ANNEX 3: REUNIÓ AMB EL GRUP D'ALUMNES AJUDANTS.

A partir de l'entrevista amb l'alumne/a i de la informació sociomètrica disponible, la persona referent es podrà reunir de manera discreta amb un grup d'entre 3 i 6 alumnes, sempre que es valori que aquesta actuació no incrementarà el risc ni exposarà l'alumne/a afectat/ada.

Objectius de la reunió:

- Disposar de la informació que té el grup d'ajudants respecte del possible assetjament: saber si es produeix o no i de quina manera (on, quan i qui).

- Aconseguir que col·laborin perquè les coses comencin a millorar i la persona afectada se senti més còmoda i segura en el grup. Es busca que els alumnes abandonin el rol de persona observadora passiva i es comprometin a ajudar.

ANNEX 4: ENTREVISTA AMB ELS ALUMNES QUE ASSETGEN.

La persona referent entrevistarà individualment l'alumnat que presumptament exerceix les conductes d'assetjament quan així s'acordi a la primera reunió de gestió del cas i, en tot cas, dins el termini màxim de 7 dies hàbils des de la notificació, llevat que raons de protecció o de coordinació amb serveis externs n'aconsellin una altra actuació.

Per fer aquestes entrevistes cal triar l'inici d'una sessió i acabar les entrevistes en el temps que dura una classe, amb l'objectiu que els alumnes entrevistats no es comuniquin entre ells fins que s'hagi parlat amb tots. S'ha de començar per l'alumne que es consideri més líder o que molesta més i, amb el mateix criteri, continuar amb la resta d'alumnes.

Objectius de les entrevistes:

- Aturar la conducta d'assetjament. Quan la persona que exerceix les conductes d'assetjament sap que el professorat del centre té coneixement del que està fent, tendeix a aturar aquest comportament.
- Prendre consciència del patiment d'un membre del grup i de la repercussió que hi té el propi comportament.
- Canviar el rol de l'alumne que molesta. Comprometre's a comportar-se de manera que l'alumne a qui molestaven es pugui sentir còmode i segur al centre. Cercar la cooperació de l'alumne.
- Avaluar-ne l'actitud i la predisposició a participar.

Metodologia:

L'entrevista s'inicia explicant que hi ha una situació de malestar que el centre ha d'aturar i sol·licitant informació sobre el que ha passat. El to ha de ser ferm, respectuós i no humiliant. Es busca que l'alumne/a compregui l'impacte de les seves conductes, assumeixi responsabilitats i es comprometi amb canvis concrets, sense prejudicar fets que encara estiguin en fase de valoració.

Cal intentar obtenir-ne la col·laboració en forma de canvis de comportament que ajudin que l'alumne que se sent malament es pugui sentir bé. Aquest compromís s'ha de posar per escrit i signar. Aleshores se li agraeix la col·laboració i se li demana que noamenti l'entrevista fins que no s'hagi parlat amb els companys.

Si no s'hi implica, incompleix els compromisos o persisteixen les conductes, s'aplicaran les mesures educatives o sancionadores previstes a les normes de convivència, sense perjudici d'altres actuacions de protecció o comunicació externa que corresponguin.

ANNEX 5: ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA DELS ALUMNES QUE ASSETGEN.

La persona referent, en coordinació amb el Departament d'Orientació, valorarà la necessitat i el moment de fer la reunió amb les famílies de l'alumnat que presumptament exerceix les conductes. La presència de l'alumne/a es decidirà atenent la seva edat, actitud, seguretat i la finalitat educativa de l'entrevista.

L'acollida de la família s'ha de fer de manera tranquil·litzadora i empàtica. S'ha de plantejar el conflicte com una oportunitat per aprendre i no des d'un enfocament culpabilitzador. Si es considera que necessiten ajuda, se'ls pot plantejar el suport del Departament d'Orientació o d'altres recursos externs.

Objectius de l'entrevista:

- Informar de la intervenció que es duu a terme i de l'actitud que ha mostrat el seu fill/a.
- Sensibilitzar la família, de manera que es propicii una empatia cap a qui pateix, i evitar que es posin a la defensiva.
- Aconseguir que la família cooperi en la gestió pacífica del conflicte, confii en la intervenció del centre i eviti possibles enfrontaments amb les altres famílies, els quals dificultarien la gestió pacífica que es pretén fer.
- Conèixer què necessita la família i com pensa que es pot restablir la situació, sempre des d'un enfocament responsabilitzador i reparador.
- Acordar les mesures educatives més adequades per prevenir que el seu fill/a repeteixi aquest tipus de conductes.

ANNEX 6: SEGONA ENTREVISTA AMB L'ALUMNE QUE PATEIX ASSETJAMENT.

La persona referent s'entrevistarà de nou amb l'alumne/a afectat/ada per comprovar si han cessat les conductes i valorar-ne el benestar i la sensació de seguretat. Es farà quan hagi transcorregut un temps suficient des de les primeres intervencions, mantenint mentrestant les mesures de protecció i observació necessàries.

Si la situació ha millorat, es podrà valorar una reunió restaurativa final únicament quan sigui segura, tengui una finalitat reparadora i hi hagi el consentiment lliure de les persones implicades.

L'alumne/a afectat/ada mai no estarà obligat/ada a participar-hi ni la reunió restaurativa substituirà les mesures de protecció, educatives o disciplinàries que corresponguin.

ANNEX 7: SEGONA ENTREVISTA AMB LA FAMÍLIA DE L'ALUMNE QUE PATEIX ASSETJAMENT.

La persona referent s'entrevistarà amb la família de l'alumne/a afectat/ada, en coordinació amb el tutor/a i la Direcció quan escaigui, amb els objectius següents:

- Informar de les actuacions fetes i del resultat que han obtingut.
- Tranquil·litzar la família.
- Reafirmar la cooperació de la família amb el centre.

SEGUIMENT I REFERÈNCIES

Després del tancament es mantindrà un seguiment planificat de l'alumne/a afectat/ada, de l'alumnat que hagi exercit les conductes i de la dinàmica del grup. Es registraran les incidències, el benestar, l'assistència, la integració social i el compliment de les mesures acordades. Qualsevol reaparició de conductes donarà lloc a una nova valoració immediata.

CONTROL DE MODIFICACIONS

Revisió	Modificació	Data
0	Edició inicial del document. Sense modificacions	06/04/2004
1	Canvi de codificació	01/09/2006
0	Amb motiu de la integració del sistema de Gestió Ambiental al Sistema de Qualitat ja existent	15/04/2009
0	Integració de R+D+I al SGCA	01/09/2013
1	Adaptació del Sistema de Gestió a les normes ISO 9001:2015 i 14001:2015	30/05/2016
2	Nou protocol d'intervenció en casos d'assetjament escolar.	01/09/2016
	S'ordenen els annexos per facilitar l'aplicació del protocol.	09/04/2018
3	Actualització d'acord amb el protocol autonòmic d'assetjament i ciberassetjament escolar i revisió de funcions, protecció, seguiment i casos greus.	22/09/2026